

PUNT NA GRŠ-
KEM; 6 OSEB
MRTVIH V BOJIH
4000 delavcev na otoku
Kreti je revoltiralo ter
streljajo na policijo. 40
oseb ranjenih.

ATENE, 5. avg. — Na otoku Kreti je danes izvruhnili revolto, katere se je vdeležilo okoli 4.000 delavcev, ki so v mestu Candia razorozili vojaško posadko, zasedli javna poslopja ter se skozi več ur borili na ulicah, toda proti večeru so kaptirali. Revolta se je razvila iz stavke, ki je bila po uličnih bojih poravnana nakar so se delaveem čas do jutri zjutraj, da se je Hitler sklenil poboljšati, da se bo s pogoni na Žide prenehal in da se bo ameriške Žide pustile pri miru.

Državni tajnik Hull, ki je bil čisto "zelen" v svoji novi službi, je ta zagotovila vzel za pristna, ampak je bil hudo presenečen in razočaran, ko je čez par dni odkril, da ne pomenijo nič. Med tem so se žalite in a retacije ameriških državljanov nadaljevale.

Najboljšo priliko za odločen protest je imel državni departement, ko je nacijska vlada defaltirala na plačilu obresti ameriškim investitorjem v nemških reparacijskih bondih, dočim je plačala Holandcem, Švicarjem in Angležem, ki so lastovali iste bonde. Toda karierski poslani uradniki v Berlinu se niso niti zganili. Za zadevo pa se je zavzel Roosevelt in nato je državni departement stopil v akcijo. Medtem je tudi tajnik Hull odkril, da je poslani tajnik John White "cenzoriral" njegov govor, v katerem je bila omenjena "svoboda tiska", predno je istega dal v javnost in Nemčiji.

Posledica tega je, da Roosevelt in Hull utegneta napraviti precejšnje spremembe pri uradništvu berlinskega poslaništva, med tem pa se postopanje z nacijsko Nemčijo diktira direktno iz Bele hiše.

Roosevelt, ki je bil že od začetka odločno nasproten nacijskemu režimu, je sedaj še ostrejši v tem pogledu. Vse pa kaže, da je sedaj prepozno, da bi se napravilo kak vtis, kajti nacijski so očividno odločeni na svojem programu, brez ozira, kaj misli zunanjji svet.

Roosevelt mrzi nacijski režim v Nemčiji

Ima pa neprilike z poslaniškim uradništvom v Berlinu. "Karierski" diplomati so naklonjeni nacijsku.

WASHINGTON, 5. avg.—No*

bena tajnost ni, da predsednik Roosevelt ne goji absolutno nobenih simpatij do nacijske Nemčije, ampak za tajnost se smatra, da je njegov državni department razvojen glede vprašanja, ali naj bi se Hitlerja prijema z rokavicami ali brez rokavic. Do najnovejšega časa so imeli besedo oni, ki so svetovali obzirno.

To se je začelo baš na dan, ko je Roosevelt postal predsednik. Takrat so nameři v Berlinu izvruhnili prvi pogoni proti židom. "Karierski" uradniki ameriškega poslaništva pa so takoj po kablu poročali iz Berlina, da se je Hitler sklenil poboljšati, da se bo s pogoni na Žide prenehal in da se bo ameriške Žide pustile pri miru.

Chester C. Davis od AAA je izjavil, da je oglas "nekaj nečvenega". "To je premišljena potvora in absolutno nemogoče. Odredil bom takoj preiskavo."

UREDNIKI IN REPOR TERJI OBSOJENI

ANGLETON, Tex., 5. avg. — Okrajni sodnik Munson je v soboto odsodil na globe tri urednike in tri reporterje lokalnih časopisov, ker se niso pokorili ukazu, da ne smejo poročati o poteku nekega procesa, češ, da bo potem otežkoeno izbiranje potote. Sodnik je izjavil, da razume, da ustava jamči svobodo tiska, da pa mora biti nekje meja, in vprašanje je, ali naj o tem odločajo uredniki ali sodnika. Vsi obsojeni časnikarji so vložili priziv in o slučaju bo najbrže izreklo končno besedo najvišje sodišča Zed. držav.

Najboljšo priliko za odločen protest je imel državni departement, ko je nacijska vlada defaltirala na plačilu obresti ameriškim investitorjem v nemških reparacijskih bondih, dočim je plačala Holandcem, Švicarjem in Angležem, ki so lastovali iste bonde. Toda karierski poslani uradniki v Berlinu se niso niti zganili. Za zadevo pa se je zavzel Roosevelt in nato je državni departement stopil v akcijo. Medtem je tudi tajnik Hull odkril, da je poslani tajnik John White "cenzoriral" njegov govor, v katerem je bila omenjena "svoboda tiska", predno je istega dal v javnost in Nemčiji.

Posledica tega je, da Roosevelt in Hull utegneta napraviti precejšnje spremembe pri uradništvu berlinskega poslaništva, med tem pa se postopanje z nacijsko Nemčijo diktira direktno iz Bele hiše.

Roosevelt, ki je bil že od začetka odločno nasproten nacijskemu režimu, je sedaj še ostrejši v tem pogledu. Vse pa kaže, da je sedaj prepozno, da bi se napravilo kak vtis, kajti nacijski so očividno odločeni na svojem programu, brez ozira, kaj misli zunanjji svet.

Nov grob

V Emergency Clinic bolnišnici je umrl danes zjutraj po enodnevni bolezni Frank Zorzon, star 50 let, samec. Pokojni je stanovan na 766 E. 200 St. Dooma je bil iz vasi Viderjan pri Gorici na Primorskem, odkoder je prišel v Ameriko pred 22 leti. Tu zapušča brata Josepha in več sorodnikov, v starem kraju pa brata Antona. Pogreb se bo vršil v četrtek zjutraj ob 8:30 uri iz pogrebnega zavoda August F. Svetek, v cerkev Marije Vnebovzete ter na Calvary pokopalnišči.

V bolnici

V Mt. Sinai bolnišnico se je podala v svrhu operacije Miss Mary Kostanjšek, hčerka dobro pozname Kostanjškove družine, 1124 E. 68 St. Nahaja se v izjavil za župansko kandidaturo Ward G in prijateljice jo lahko obiščejo. Želimo ji skorajšnjo okrevanje!

Za Burtona

Bivši policijski inšpektor Wm. McMaster, ki je bil lani od časopisa kandidiran za šerifa, se je Harolda Burtona, katerega so nezadovoljni republikanci postavili proti županu Davisu.

Vse mesnice v Detroitu utegnejo za preti vrata

"Štrajk" gospodinj je ustavil vso trgovino z mesom. Trgovci pravijo, da je zahteva za 20-procentno znižanje cen "nesmisena."

DETROIT, 5. avg. — Zveza mesarskih trgovcev v Detroitu izjavlja, da bodo v četrtek vsi mesarji v mestu zaprli svoje trgovine, če se nekaj ne ukrene, da se reši hrupni štrajk proti mesnim cenam, ki ga vodijo organizirane gospodinje zadnjih dva tedna. "Štrajk kupcev" se je pojavil najprej v predmetu Hamtramck, zdaj pa se je razširil po vsem mestu. Nekateri mesarji zahtevajo prrokejo državne milice proti razjarjenim gospodinjam.

"Mesnice so polne mesa, katerega pa ni mogoče iztržiti," je izjavil danes Emil Schwartz kot predstavnik mesarske zveze. "Dosti trgovcev mi je povедalo, da bodo poskušali prodati, kar imajo blaga na roki, potem pa zaprli vrata ter si vzeli počitnice. Pravijo, da pod temi razmerami se ne izplača imeti odprto."

Nekateri mesarji dolžijo komuniste, da so nahujskali gospodinje k stavki, toda policijski komisar Heinrich A. Pickert pravi, da so akcijo začele gospodinje same, komunisti pa da jo zdaj le pospešujejo. Gospodinje zahtevajo, da se cene mesu znižajo za 20 percentov, mesarji pa odgovarjajo, da je zahava "smešna" vzprič procesnega davka, ki je naložen na vse meso.

Ubiti od vlaka

V nedeljo popoldne so se Michael Kundzala, iz Chagrin Falls, Stephen Krisak, iz Clearview Ave. in Joseph Kocjančič, iz Warrensville Heights, podali na neki piknik. Okrog 8:15 zvečer so se vračali domov, ko se jim je avto nenadoma ustavil, ko so je baš nahajal na sredini proge Erie železnice na križišču na Lee Rd., blizu Miles Ave. Medtem je pridrvel brzovlak, ki je vozil z brzino 55 milj na uro, ter treščil v avto, nato pa driral naprej še 600 čevljev. Avto je bil zagnan 150 čevljev po tračnicah ter je bil popolnoma razdržan. Vsi trije moški ki so bili uplosjeni na Calvary pokopalnišču pa so bili na mestu ubiti.

Pokojni Joseph Kocjančič je bil star 55 let, ter je bil doma iz fare Selca pri Šumberku, od koder je prišel v Ameriko pred 40 leti. Tu zavuča žalujočo soprogo Marijo, osem sinov, Josepha, Johna, Franka, Antona, Martina, Stephana, James in Paula, ter dve hčeri, Marijo, poročeno Romanih, in Anno, poročeno Gluck in brata Antonia, v starem kraju pa zavuča matter in štiri sestre. Pogreb se bo vršil v četrtek zjutraj iz hiše žalosti na Green Rd., Warrensville Heights, pod vodstvom pogrebnega zavoda Louis L. Ferfolia.

Boj za korita
Z uvedbo starostne pokojnine v Ohio se je ustvarilo tudi več sto novih služb in s tem prervanje zanje. Proti sedanjem ravnatelju tozadovnega državnega urada Henry Berrodinu se dvigajo silni protesti, da je odslavljal vse sposobne uradnike ter jih nadomestil s svojimi pristaši. Berrodin je seveda demokrat.

Za Burtona
Bivši policijski inšpektor Wm. McMaster, ki je bil lani od časopisa kandidiran za šerifa, se je izjavil za župansko kandidaturo Harolda Burtona, katerega so nezadovoljni republikanci postavili proti županu Davisu.

Seja

Nocoj, ob pol osmih se v cerkevih prostorih sv. Kristine vrvi seja Slov. Ženske Zvezne 32. Članice so prošene, da se polnoštevilno udeleže.

Toplotna iz Ledenega morja

Znani ruski fizik prof. Vlasov je izdelal načrt, po katerem bi se toplova energija Ledenega morja izkoristila za pridobivanje električne energije.

Na prvi pogled je videti malo paradošno, da govorimo o toplovi energiji v zvezi s polarnim morjem. Dočim dobimo v drugih, posebno v tropskih morjih, zadovoljivo in praktično uporabno razliko šele med površino in 700 do 800 m globoki plastmi vode, je pri Ledenu morju razlika med zračno temperaturo in vrhnjimi plastmi vode že zelo velika. Zračna temperatura znaša do — 30 stop. C., voda pod eventualno ledeno skorjo pa nima nikoli manj nego — 0 stop. Ta temperaturna razlika pa zadostuje, da bi lahko kondenzirali amoniakove pare in jih spet spreminjali v pare. Ta para pa bi gnala stroje, ki bi proizvajali električni tok in tok bi dajal razsvetljavo ter kuravo. Torej dobesedno topota iz Ledenega morja!

V bistvu je vse to narobe obrnjena ideja francoskega fiziča Clauuda, ki je hotel proizvajati električno silo na podlagi temperaturnih razlik med vrhnjimi in globokimi plastmi tropskih morj. Te ideje pa doslej ni mogel s pridom urediti, ker je bilo praktično nemogoče polagati dolgih cevi, ki bi segale v takšne globine in prinašale na površje njih hladnejšo vodo. Ruska ideja je veliko bolj izvedljiva.

V bolnici

V Greenville bolnišnico je bil danes zjutraj odpeljan Joseph Grill, oče urednika "Enakopravnosti," ki se je zadnji dve leti nahajal v East Claridon na farmi pri svoji hčeri, Mrs. Mary Ivanusch, ter je bil navzlic 73 letom do zadnjega časa, ko ga je napadla želodenčna bolezen, še priljčno krepak za svojo starost. Upati je, da se mu čim preje vrne ljubo zdravje.

Rop sredi mesta

Trije roparji so sinoči poskušili oropati zlatarsko trgovino Checel Jewelry Co. na 423 Euclid Ave. Prišlo je do streljanja, v katerem je bil ubit voznik elevatorja, 65-letni Carl Palange iz 949 E. 141 St. Med tem je prihitele policija ter vse tri bandite zajela. Eden je bil ranjen. Zajeti banditi se pišejo Harry L. Block, Eli Levinson in Hyman Schackman.

Draginja raste

Cene prašičemu mesu so včeraj dosegle nov rekord za dobo zadnjih šest let. Prašiči so se prodajali po \$13.75 za sto funtov žive vase, medtem ko cene pri prodaji na drobno znašajo od 32 do 54 centov za funt.

Na preiskavi

Samuel Waldman, mož Matilda Waldman, ki je zadnji petek ustrelila Mrs. Cooper, češ, da jo muči s "čarovnjaki," je bil odveden v mestno bolnico v svrhu psihiatrične preiskave. Žena se nahaja v okrajni ječi.

Poročna dovoljenja

Sledča para sta dobila poročno dovoljenje: Frank Jernejčič, 1231 E. 61 St. in Mary Kristolie, 14302 Jenne Ave. in Peter Intrieri, Erie, Pa. in Mary Popovich, 1587 Ridgewood Ave.

Deček utonil

V Doan Brook v Ambler parku je utonil Euhrain Davis, 2372 E. 83 St., ko se je igral z dvema drugima dečkom ter padel v vodo.

Ljudstvo plačuje račune elektrarniških lobistov

"Stroškov za vodstvo zakulisne kampanje v kongresu se ni nikoli batil," je rekel elektrarniški magnat, "kajti račun bodo plačali konzumenti!"

WASHINGTON, D. C. — V prebivalcev ter jih dalo pod brzavke, v katerih se je člane kongresa urgiralo, da glasujejo proti predlogi.

Odkrilo se je celo slučaje, ko so mrtveci "protestirali."

WASHINGTON, D. C. — Elektični trust se v boju proti javnemu lastništvu elektrarn često hvali, koliko je naredil za razširjenje električne rabe med ljudstvom. Dejstva kažejo, da ima izmed 6 milijonov farmerskih domov v deželi le 800.000 domov električno luč, "high line" električno postrežbo pa ima le 650.000 farmerskih domov. Ni torej čuda, da zahteva za javno lastništvo elektrarn tako raste.

TURŠKI PRINC IZVRŠIL SAMOMOR V N. Y.

NEW YORK, 5. avg. — V nekem tukajšnjem hotelu je bil včeraj najden mrtev 31-letni princ Abdul Kerim, sin bivšega turškega prestolonaslednika, oziroma vnuk zadnjega turškega sultana Abdula Hamida, ki je leta 1909 izgubil turški prestol. Kerim si je pognal kroglo v glavo. Iz pisanja v arhivu, ki ga je pestil, je razvidno, da je šel v smrt, ker je bil nesrečno zaljubljen v neko omoženo žensko, ki živi v Chicagu.

DAVČNA PREDLOGA NA POTI K SPREJEMU

WASHINGTON, 5. avg. — Mnogo razglasena zakonska predloga za "obdavčenje bo gastva," ki pa vladu ne bo prinesla več kot okrog 250 milijonov novih letnih dohodkov, je bila danes v poslanskih zbornici v veliko večino sprejeta, ter na takoj poslana senatu, kjer bo brez dvoma povzročila burne debate.

NASILEN BERAC

WAUSAU, Wis. 5. avgusta — Berac z leseno nogo je včeraj potkal na vrata doma Freda Hodge ter vprašal, če ima družina kakšno spodnjo obleko odveč, ki bi jo mu dali. Ko se mu je povedalo, da je nimajo, je berac odstranil svojo leseno nogo ter žno razbil steklo v avtomobilu gospodarja.

V SMRT RADI IZGUBE KARNAČKA

DUNAJ, 5. avgusta. — Ker je kanarček zletel iz kletke ter ga ni mogla nikjer najti, si je 47 letna samka Emma Albrecht končala življenje s tem, da je zavila strup.

TAJ

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PTG. & PUB. CO.
6231 ST. CLAIR AVE.—HENDERSON 5811
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
VATRO J. GRILL, Editor
Po raznosalcu v Clevelandu, za celo leto \$5.50
za 6 mesecev ..... \$3.00; za 3 mesece \$1.50
Po pošti v Clevelandu za celo leto \$6.00
za 6 mesecev ..... \$3.25; za 3 mesece \$1.50
Za Dedinjene države in Kanado za celo leto \$4.50
za 6 mesecev ..... \$2.50; za 3 mesece \$1.50
Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemskie države
za 6 mesecev ..... \$4.00; za celo leto \$8.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918
at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the
Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

ZA DOGODKI V MEHIKI

Vsakdo v Mehiki je takoj vedel, da Cardenas končno stoji pred odločilno preizkušnjo. Dežela je napeto čakala na odločitev, med tem ko so bili časopisi polni poročil o častitkah, katere so pošljale Callesu trgovske zbornice, posamezni bizniški veljaki, konservativni elementi in celo katoličani, kateri so Callesa še pred kratkim slikali kot samega vraka v človeški podobi. Calles je v svoji izjavi prezirljivo naglašal, da se delavski sindikati niti med seboj ne morejo zediniti, kar je dalo Cardenemu najboljšo kartu za igro, ki se je začela razvijati. Še isti dan je sindikat mehiških elektrarniških delavcev sklical zborovanje, na katero so poslale deležate vse delavske organizacije razen dveh. Odobren je bil nastop za enotno fronto in sprejeta je bila resolucija, žigosajoč Callesovo izjavo kot fašistično izvajanje in grožje z generalno stavko, ako se bo skušalo delavskemu razredu vzeti katere izmed njegovih postavnih pravic. Tako je 48 ur po Callesovi deklaraciji enotna delavska fronta, zastopajoča najmanj 70 odstotkov mehiških delavcev, postala živa resnica.

Nemogoče si je misliti, da ta nepričakovani rezultat v politični borbi za vlado med Callesom in Cardenom ni igral odločilne vloge v načinu boja, za katerega se je odločil Cardenas, kajti z odgovorom je čakal do formiranja enotne delavske fronte. Objavljen je bil v petek 14. junija. Ne da bi Callesa imenoval in ne da bi se sploh dotaknil njegove deklaracije, je Cardenas na splošno apeliral na javno mnenje ter v jedru izjavil, da nadaljevanje svoje delavstvu naklonjene politike smatra za velevažno, kajti brez ozira na to, da so konflikti zelo škodljivi narodnemu gospodarstvu, pa bo ta politika eventualno prinesla boljše ravnotežje med delom in kapitalom. Obenem je posvaril delavce in kapitaliste, da medtem ko bodo še nadalje uživali pravice in jamstva v smislu zakonov, pa vlada ne bo trpela "pretirane agitacije," s čemur je bil dan širok namig tega, kar je imelo priti pozneje.

To izjavo se je smatralo kot definitiven prelom med Callesom in Cardenom in je v praksi pomenila, da si Cardenas lasti polno oblast svojega urada in da Calles odslej naprej nima nobenega glasu več pri vladi. Naslednjega dne je Cardenas sklical posebno sejo svojega kabineta, na kateri je zahteval resignacijo od vseh svojih ministrov in načelnikov departementov, tako, da bi imel prostoročje za reorganiziranje vlade na bolj enotni podlagi, tako z osebnega kot političnega stališča. Še isti dan so vsi kabinetni člani predložili svoje resignacije in odstopil je tudi predsednik Narodne revolucionarne stranke, ki je v Mehiki nekakšen minister brez portfelja.

Calles je igro izgubil. Njegov končni up je utegnila biti armada, ampak Cardenas je svoje delo izvršil temeljito. Ko se je izrekel za predsednika gen. Saturino Cedillo, najvplivnejši izmed vojaških komandantov, je Calles vedel, da je doigral. V pondeljek je dal v javnost kratko izjavo, naznanjajoč svoj popoln umik iz političnega življenja. To je bila

Ribolov s kormorani

Kitajci so ptica-kormorana časti! Ako se pa zgodi, da je zaradi njegove požrešnosti že katerega krilatih ribičev zapostavil, je lahko uverjen, da se bo pri prihodnjih ribolovih potrudil, da si s podvojeno marljivostjo zopet pridobi svoje izgubljeno mesto.

Ribolov s kormorani na starobičajni način iz čolna je pravčudo spretnosti. V nekaterih delih Japonske, zlasti pa v hribovitih krajinah love ribiči, opasani samo z majhnim predpasnikom, tako daleč kakor mogoče od brega v vodo in drže, kakor so pač spretni, dva do šest kormoranov na šibah ali pa tudi na močnih konopljevih vrveh.

Dančim tvorijo mojstri pravega ribolova s kormorani trdno zaključeno zadrugo, v katero sprejemajo člane samo pod čisto posebnimi pogoji, veljajo hribovci takorekoč samo za nadavne rokodelce, ki jih oni sami prezirljivo gledajo.

Nevaren dogodek v zraku

Pretekli teden so angleška pomorska letala imela nad luko Portland velike vaje, pri katerih bi se bila skoraj zgodila velika nesreča.

Na pomolih portlandske Luke se je gnetlo na tisoči gledalcev, ki so napeto opazovali razburljive letalske vaje v zraku. Višek razburjenja je povzročila vaja, ko so letali streljali na letično tarčo, katero je veliko letalo na dolgi žici vleklo za seboj. Ko so spremjevalci v posameznih letalih oddali svoje dobro merjene strele na letično tarčo, je bilo streljanje končano. Letalo, katero je vleklo tarčo za seboj, jo je sedaj potegnilo nase. Komaj se je to zgodilo, je letalo naenkrat začelo omahovati in je v prekucu začelo padati na tla. Gledalcem se pa to ni zdelo čudno, ker kaj takega spada k letalskim vajam. Vsakdo je mislil, da je letalec zopet kaj drznega poskušil, da bi se izkazal. To mnenje množice je bilo kmalu potrjeno s tem, da se je letalo tik nad vodo zopet zravnalo in je gladko pristalo na vodi.

Toda strokovnjaki so takoj vedeli, da se je na velikem letalu najbrže zgodilo nekaj posebnega. Več častnikov je planilo v motorne čolne in naglo vozilo proti plavajočemu letalu, da bi čimprej zvedeli, kaj je bilo. Veliko letalo je vodil letalski častnik Nelson. Njegov spremjevalec, opazovalec in telegrafist pa je bil Roberts. Ko so pomorski častniki s svojimi čolni prišli do letala, so našli ga v njem sicer vse živo, toda pilot Minister, ponudite mi stol, da sedem."

Te besede so silnega Foucheja tako zmedle, da je markiza tako ponudil stol, njene sestre pa ni izgnal iz Pariza.

Te besede so silnega Foucheja tako zmedle, da je markiza tako ponudil stol, njene sestre pa ni izgnal iz Pariza.

"Ko sva po končanih strelskih vajah tarčo potegnila na svoje letalo, sem naenkrat začutil, da nekaj ne gre prav. Sklonjen sem bil nad svojimi instrumenti, vsled česar nisem mogel videti, kaj se dogaja spredaj pri krmilu. Ko se je začelo letalo prekuvenati, sem dvignil glavo in v svojo grozo zapazil, da je letalski častnik Nelson omedel in da njegova

Izlet na Stuškove farme

Priprave za povratek monarhije na Grškem

Cleveland, O.

Slov. del. klub "Iskra", pevski zbor "Sloga" in del. klub "Žar" iz Collinwooda priredijo v nedeljo, 11. avgusta, t. I. prijetelski izlet na prijazne Stuškove farme, Wickliffe, O. Tu se boste navžili svežega zraka in razvedri v lepi prosti naravi. Tudi suha grla in prazne želodze boste lahko okrepčali s finimi dobrotami. Vabimo vse naše priatelje in simpatičarje naših organizacij, posebno pa delavce, ki stanujejo okoli raznih tovarnih, kjer jih duši smrdljivi zrak, da pridejo zagotovo na ta izlet, da se vsi skupaj zabavamo in razveselimo. Za nedeljo bo nekaj posebnega in sicer ples, razne tekme in druge igre in ona osoba, ki bo najboljša v tekmi, bo dobila nagrado. Ta izlet se priredi v prvi vrsti, da se prav po domača razveselimo in medsebojno spoznamo.

Truck, ki bo vozil tja in nazaj, bo odpeljal izpred klubovih prostorov na 5607 St. Clair Ave., ob 10. uri dopoldne ter se ustavi pred Slov. Del. Domom, ob 10:45 zato apeliram na vse one, ki misljijo iti z truckom, da so ob pravem času na mestu. Vožnja je prosta za vse. Zvečer bo truck peljal po isti poti nazaj. Oni, ki se ne bodo mogli udeležiti vožnje na trucku, ter nimajo svojega avta, naj se odpeljejo s poulično karo St. Clair Nottingham do konca, kjer bodo čakali avtomobili ob 2:30 popoldne. Oni, pa, ki se bodo vozili s svojimi avtomobili, naj vozijo po Euclid Ave. Lincoln Ave. v Wickliffe, O., kjer boste našli napise po Lincoln Ave., kjer krepite na levo in pazite na kažpot. V slučaju dežja se bo zbabava vršila v klubovih prostorih, 5607 St. Clair Ave. Na svidenje!

Odbor

ANEKDOTA

Markiza Coislin je nekoč zaprosila za avdiceno znanega mogotca, policijskega ministra Fouchea. Ta jo je sicer sprejel, toda že vnaprej odločen, da odbitje vsako njen prošnjo, kakršnakoli naj bi bila. Ko je markiza vstopila, je slonel ob kamnu in ji niti ni ponudil stola, da bi sedela.

"Minister," je začela markiza, "prišla sem vas vprašati, kaj je zakrivila moja sestra gospa d'Avary, da jo nameravate izgnati?"

"Neprrijateljica režima je in celo tako drzna, da se mu zoperstavlja!" je odvrnil Fouchet. "Moja sestra pa predržna?" je se začudila markiza. "Moja sestra da bi se upirala pravemu konzulu? Potem jo pa slabu 9-nadstropnega poslopja. Bila je tako mrta.

WASHINGTON, 5. avg. — Inez Babcock, stara 27 let, ki je prišla sem ter zaman skušala dobiti službo pri vladni, se je danes iztrgal dvema prijateljama, ki sta jo skušali zadržati, ter skočila s strehe nekega poskušali pa bodo konstruirati tudi svetlike za domačo uporabo, ker poraba električnega toka pri njih manjša kakor pri sedanjih žarnicah.

SLA V SMRT, KER NI DOBLA SLUŽBE.

MEHMED MULLAH-OGLI JE IME JUBILANTU

ki je kot dvajsetletni mladenič začel službovati pri mornariški reševalni postaji v Batumu. Petdeset let je v tej službi in je tako začela Nelsonova davati. Poskusil sem, da bi bil nevarno cvratnico prerezl. To pa ni bilo lahko, kajti letalo, ki je bilo sedaj brez vodnika, je silno omahovalo in se tako prekuvalo, da sem šele delj časa mogel prerezati cvratnico. V tem je pa že tudi bil skrajni čas, da bi pilot padajoče letalo ujet. Nelson pa je bil še vedno nezavesten. Močno sem ga z vso silo potresel in ga k sreči takoli spravil k zavesti, da je, čeprav še ves omamlijen, vendar srečno pristal."

SKUPNI PIKNIK S. N. DOMA
in Kleba društva SND
v nedeljo, dne 11. avgusta, 1935
na Pintarjevi farmi.
Oddana bo električna ledenica,
vredna \$200.00

Živali, ki žive od strupa

Strup je zelo relativni pojem. Če veka pič kača, je najmanjša izmed postata, da dobi otekino in vročico. Ječ je največjo mirnostjo tudi najbolj strup, kač in pusti, da ga pičijo, kolikor jih je, pa se mu ne bo nič zgodilo. Moril je opumisti prenesko tako velike dostrupov, da bi morale vsakega drugega veka spraviti v grob.

Tako ni potem prav za prav njenega, da so mnoge živali, ki živijo mirno v tem, kar bi bilo za človeka neši strup. Gosenica mlečkovega veščeta je navezana na strupeni sok mlečka, da si umre od gladu, nego da bi se dotaknil rastline, ki smo ji strupeno snov gibajo kakor kuge. Večerjica iz volnega pomeni za nas gotovo smrt, je pa žiglar ličinke žive izključno od te rastline. Neki drugi hrošč, ki si prav tako radi liste volje jagode in oblogo na strani zreal, je tudi poseben častilec. Na strašni trobeliki živi kačnoglavica, nosilca gosenice in dve vrsti uši, ob plodov navadnega volčnega žive celo ptice. Konji, ki so se lotili tisovih večernih zvez, zajec pa nima od njih najmanjšo neko, zajec pa nima od njih najmanjšo neko. Sibirski miš koreninarica si spravlja korenine naprstnika, ki vselej ljudi strup akonitin, premnogo gob, krije smrti številnih ljudi, je začel prenesejo tako velike doze strihni. usmrtili vsakega človeka.

Kokoši in pogdane so za afrope in kratek manj občutljive nego človek, ne pa na je armada živelj s strupenimi drugimi strupenimi organi, ki so hrani, tako nepregledne množice drugih živali. Žuželke so strupene namreč samo načelne. Znani so primeri, da je tudi naša kuhinja sol v koncentrirani obliki učinkovala na licične molje in nekih mulj pa labredimo s samo soljo. V slanih jezerih vsebujejo 12 do 16 odst. soli, živijo redke vrste živali, tem bolje pa se lahko razvijajo in množijo te. Žive čest v takšnih množinah, da dajejo di svojo barvo. Raka iz vrste artemi našli še v 24 odstotni slani vodi.

Vse takšne živali pa menda prekliči, lifornijska muha psilopa petrolej, ki kakor podesi že ima samo v petroliju, leta 1898 odkrili to žival v petrolijskih kalah pri Los Angelesu, znanost ni hoteljeti. Danes pa so nam njeni navade znane in zajamčene. Sicer je treba pripomniti, da žive v petroliju samo stopnje živeli, tem bolje pa se redke vrste živali, tem bolje pa se lahko razvijajo in množijo te. Žive čest v takšnih množinah, da dajejo di svojo barvo. Raka iz vrste artemi našli še v 24 odstotni slani vodi.

NAJMOČNEJŠA LUČ

Fiziku C. Bolu iz Philipsovih fabrikov se je posrečilo sestaviti električni tilko na žareči plin, ki po svetlosti zmanjša celo obločenico, ki je veljala doslej za močnejšo številko. Dočim daje obločenico 000 sveč na kvatratinu centimeter žareči plin, jih izžarja nova Bolova sveriga 000 sveč na kvadratni centimeter žareči plin, ki uporablja samo v žarometričnih projektorjih in svetilnikih za les. Poskušali pa bodo konstruirati tudi svetlike za domačo uporabo, ker poraba električnega toka pri njih manjša kakor pri sedanjih žarnicah.

SADJE IN NJEGOVA REDILNINA VREDNOST

Poleg sladkorja in škroba so v sestavini kislina, ki mu dajejo svojevrstni okus, jabolčna kislina, vinska in citronna kislina. Razen tega imajo neke vrste sestavini takšno aromatično olje, ki jim dajejo ali eterske spojine, ki vplivajo manjšo vrednost. Redilna vrednost sadja ni bogata, saj vsebuje zelo veliko vodo. Svetlo sadje je seveda redilnejše. Kislina, matično olje in eterske spojine so tudi v sozroku, da je sadje osvežujoče, da pa je prehrana sestavljena z živčevjem. V priču posebno sadne soli in vitaminimi, enški pomen sadja je za vse vrste posebno.

(Dalje iz 1. kolone) njegova abdikacija. V torek je zasedlo glavno mesto, da se vrne v El Tambo Sinaloi. Namesto ogromnih množic so se navadno zbrali, da ga vidijo odhodom na njegova potovanja, je pa enak.

(Konec prihodnjic)

6. avgusta, 1935.

ENAKOPRAVNOST

Slovenska Svobodomiselna
Podpora Zveza

USTANOVLJENA 1908

INKPORIRANA 1909

GLAVNI URAD: 245-47 WEST 103rd STREET, CHICAGO, ILLINOIS
Telefon: — PULLMAN 9665

UPRAVNI ODBOR:

Watro J. Grill, predsednik, 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.
John Kvartec, I. podpredsednik, Bridgeville, Penna.
Rudolph Lisch, II. podpredsednik, 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.
William Rus, tajnik, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.
Misko Kuhel, blagajnik, 245-47 West 103rd St., Chicago, Ill.

NADZORNÍ ODBOR:

Mike Vrhovnik, predsednik, Huston, Penna.
William Candon, 1088 E. 72nd Street, Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Anton Zaitz, predsednik, Box 924, Forest City, Penna.
Steve Mauzer, 4439 Washington Street, Denver, Colo.

GLAVNI ZDRAVNIK:

Dr. F. J. Arch, 618 Chestnut St. N. S. Pittsburgh, Penna.
URADNO GLASILO:

"ENAKOPRAVNOST", 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.

Vsa pisma in stvari, tičče se organizacije, se naj pošilja na naslov tajnika, denar za Zvezo pa na ime in naslov blagajnika. Pritožbe glede poslovanja upravnega odskeha se naj naslavijo na predsednika nadzornega odskeha, pričože spornih vsebin pa na predsednika porotnega odskeha. Stvari tičče se uredništva in upravnosti uradnega glasila, se naj pošilja naravnost na naslov "ENAKOPRAVNOST", 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio,

Krik smrtne groze

Lugh še ni bil dolgo v Afriki, ni vedel, kako se mu je vesti domaćini. In ko je bival v zemski koči, ki je bila last Mtubejeve sestre, in je bil fekanjan na prvi lov na levo preveč prijazen z zamorom. Je nekaj čudovitega

Nekega večera je prišel Mtube in dejal Lughu: "Zdaj vem leva, grem s teboj." Za vabo prinesel mlado kozo s seboj. Lugh je korakal poleg Mtubeja, je nesel kozico na plečih, in sta med samo grmičje.

Leva se je, kako je bil zamorec močan in okretn. Ko nič splezal s kozom na drevo in dešo: "Tu dober sedež, gospod, pride lev, dober strel, prav

Lugh se je oprijel najnižje, da bi se povzel na sedež, tedaj je tresčilo vanj, da je ustil velo in strmečih oči lopata na tla. Mtube, zamorska žena, zdaj že jasnim misli, ko je nova telebnil na tla. Njegova roke so bile prvezane na drevesa.

"Dobri prostor za leva!"

Lugh se je ozrl v črno, reževce, lice Mtubeja, ki je če pred njim. "Kozica že dolmekeče, lev kmanu pride, sestra nič več plesa pred belega moža." Mtube je zamišljal, vendar je še videl senco zverine, kako se je vrgla na bežecega moža. Slišal

Ko je čez nekaj minut odpril in je bil še ves zmeden, se zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je

zazrl v rumeno, okroglo luno, zdaj že jasnim misli, ko je</

Kobilice

Zgodovinska slika iz leta 1672.

Spisal Ksaver Meško

Zaspani vranec je ob slivi po-
sih, kaj govoriva brez konca in
vešal glavo, razmišljal in vdano
čakal gospodarja. Včasih je za-
hip privzdignil ušesa, ko je zasli-
šal iz sobe glas gospodarjev. Za-
kaj vznemirjen in zelo glasen je
postajal pogovor židov in vdo-
vin.

"A mož je trdil pred smrtno,
da je polovico vrnili," je spet in
spet zatrjevala vdova. Glas se ji
je tresel od nemira, ječe in ža-
losti. Okoli nje so se gnetli o-
troci. Trije večji so napol rado-
znalo, napol sovražno pogledo-
vali žida, ki so ga poznavali že od
prejšnjih obiskov; mala, kodro-
laška deklica se je oprijemala ma-
terinega krila; zakopavala in
skrivala je zlato glavico v ma-
terino krilo, iz katerega je od
časa do časa napol radovedno,
napol boječe pogledala bradate-
ga tujega moža. Najmlajšega
fanta, dojenčka, je držala vdo-
va v naročju.

Zid se je obupni vdovini tr-
ditvi prisiljeni smejal.

"Vrnili? Bog mojih očetov,
kdaj in kje? Ko pa sem ti že re-
kel in ti prisegam, da mi ni."

"A da bi lagal, ko je gledal
smrtni v oči?" — je dvomila vdo-
va in je strmela z velikimi, vpra-
šajočimi in trpečimi očmi v ži-
da. — "Ne, ni mogoče! Ni mo-
goče!"

"Ako bi mi bil vrnili, bi mu dal
gotovo pisano potrdilo. In Ši-
men sam bi bil zahteval. Ali ga
imaš?"

"Pisanega res ničesar nimam.
A če je on trdil!"

"Vsaj kako pričo bi morala i-
meti."

"Je tudi nimam. A Bog je vi-
del, on je priča!"

Izak je za hip pomolčal, kakor
bi ga bile zadnje besede udarile
in mu za hip vzele hladno raz-
sodnost. Vdova ga je gledala
napol proseče, napol sprevo in
srđito. Žid je povešal glavo in o-
či pod tem žgočim pogledom, ki
ga je bolj čutil nego videl, in ki
mu je skušal prodreti v globoči-
no duše, da bi našel tam resnico.
Z obupnim svojim bleskom ga je
glasno vpraševal: "Ali upa še
pred Bogom tajiti, goljuf židov-
ski?"

A s silo se je ohrabril. Drzno
je pogledal vdovi naravnost v o-
či. Drzno, razumljivo je rekel:

"Saj sama najbolj veš, kaj je
bil rajni Vidovič! Pijane! Res-
nice in laži nikoli ni natanko tehtal,
kakor jih noben mešetar ne."

Zena se je zganila. Z naglim
močnim sunkom se je zravnala
pred Izakom. Prsi so se ji dvig-
nile, zaječala je napol prdušeno.
S sovražnim pogledom je očiv-
nila žida; a odvrnila je še do-
volj mirno:

"Res, v živiljenju n' bil mnogo
prida, moj mož. A tudi vi, go-
spod Rosenzweig, imate mnogo
na vesti. Saj je bil vaš mešetar!
Za vas je največ kupoval in če
je lagal, je lagal za vas!"

Žid je zamahnil z roko, kakor
bi se branil neljube prikazni.
Poizkušal se je nasmejati, a
smeh je zvenel trdo in hričavo.

"Bog v nebesih, jaz mu tega ni-
sem zapovedoval."

"Ne vem, če ne." — Glas vdovi
je trepetal. — "Dovolj sem
trpela ob njem in njegovih na-
pakah. A če mu jaz ne opona-
šam tega še v grob za njim, naj
ga puste pri miru tudi drugi!"

Žid je zadržal z roko, kakor
bi se branil neljube prikazni.
Poizkušal se je nasmejati, a
smeh je zvenel trdo in hričavo.

"Bog v nebesih, jaz mu tega ni-
sem zapovedoval."

"Ne vem, če ne." — Glas vdovi
je trepetal. — "Dovolj sem
trpela ob njem in njegovih na-
pakah. A če mu jaz ne opona-
šam tega še v grob za njim, naj
ga puste pri miru tudi drugi!"

Žid je zadržal z roko, kakor
bi se branil neljube prikazni.
Poizkušal se je nasmejati, a
smeh je zvenel trdo in hričavo.

"In če bi stradali, otroci in
jaz? Ali bi to vas kaj brigalo?
Vem, vi nam ne bi dali skorjice
kruga, vi človek brez sreca in
brez duše! Rajši bi nas pustili
poginiti, vem. Vi goljuf! Ti žid
lažnjivi, krioprizežni! Denar
dobriš, in če bi ga morala iz ze-

mije izkopati! Kolikor ga dobiš
po krivici, ta naj te peče vso
večnost! — Zdaj pa vun iz moje
hiše. Še je moja! Še sem jaz go-
spodinja tukaj! Vun, pravim. Če
je dreve te obesijo ali te vržejo
v Dravo, ribam za obed. Tako te
ljubijo, ti židovski oderuh! Vun!

Izak se je, prepal in obledel
ob nemadni vdovini jezi in ob
divjih njenih grožnjah, res na-
glo umikal proti durum.

"Zblaznela je! Bog v nebesih,
kaj se naj pričkam z blazno žen-
sko? Ce je znorela, dobim mor-
da svoj denar tem laže in tem-
bolj gotovo!"

Naglo je odvezal konja, skočil
na voz, udaril z bičem po starem
vrancu, da je poskočil kakor
petleten arabec.

V divjem diru sta hitela skozi
vas in gor po polju, kakor bi šla
sodba za njima. A vranec je po-
lagoma pešal — in sodba se je
naglo bližala ...

III.

Rahela je čakala v groznom
nemiru.

Opoldne je stara služkinja
Sara odnesla vsa jedila skoro
nedotaknjena. Videla je, da je
deklica vsa vznemirjena in raz-
vjeta, in jo je vprašala polna
skrbi.

"Ali si bolna, golobica moja?

Rahela je nemo, skoro ne-
voljno odkimala. In stara služ-
kinja je tijo odšla, skrb na li-
čih in v ljubezni, zvestih očeh.

Komaj je Sara zaprla duri za
seboj, je Rahela stopala spet na-
glo po sobi, od stene do stene, v
težecem, žgočem nemiru. Hipoma-
ma se je vrgla kakor povsem iz-
mučena na nizko jutrovsko po-
steljo, pogrnjeno z dragoceni-
nimi, pestrobarvnimi pletenina-
mi. Krasno, vročo glavo je na-
slonila na mehka krvnico ob zgla-
vju, z belo ozko roko je zakrila
oči, kakor bi hotela zadremati.

Zeni se je čudno zabliskalo v
očeh.

"Vidva s Škrjancem! Oba ti-
čita pod enim klobukom. Oba bi
me rada ogoljufala in oropala
še tega beraštva, kar ga imam.
In kam naj grem potem z otro-
ci?"

Premagala jo je bol in skrb za
dec. Zajokala je navzlie sil-
mu premagovanju in zatajevanju.
Dvignila je dojenčka proti Izaku in še enkrat zaprosila:

"Pet jih imam, glejte, gospod
Rosenzweig! Usmile se teh si-
rot, če se mene nočete."

Ker je ihela mati, so zajoka-
li tudi otroci. Dojenček je zakri-
čal prvi, glasino in prestrašeno,
za njim deklica, skrivajoča lice v
materino krilo, politno in bo-
ječe, za njo trije starejši.

A žida ni ganil jok.

"Kaj pa hočeš od mene, Bog
pravični? Ali sem jaz oče o-
trok? Služit jih daj! Kaj pa bo
z njimi doma? Da boste vsi stra-
dalni!"

Vdova ga je pogledala začude-
no, kakor ne bi mogla verjeti,
da prav sliši. A ko je zastrmela
v ledeni, neusmiljeni obraz žid-
ova, ji je bilo v hipu jasno, da
ni zmota, da je res tako govoril
kakor je slišala.

Tedaj so se ji nenadoma usta-
vile solze. Z divjo silo, ki jo je
krotila do sedaj z vsem napo-
rom duha in telesa, najbolj iz
ljubezni do otrok, je batnilo na
dan sovraštvo do žida ki ji je
delal škodo in krivico že leta in
leta, ko je izkorisčal moža v svo-
je namene, za svojo trgovino in
korist. Navrh mu je posojeval
denar, ki ga je moral Vidovič
odslužiti ali vrniti s petdeseti-
imi in stoterimi obresti. "Vso
zakonsko srečo mi je zastrupil
in umoril ta človek brez sreca in
brez duše! Rajši bi nas pustili
poginiti, vem. Vi goljuf! Ti žid
lažnjivi, krioprizežni! Denar
dobriš, in če bi ga morala iz ze-

ti; oči je zaklopila le, da ne bi
gledala venomer grozečih pri-
kazni, ki so ji kakor v sanjah
pretekle noči spet in spet s čudo-
no jasnostjo vstajale pred raz-
gno domišljijo.

Nenadoma je planila pokonci,
pohitela k oknu ter ga naglo
odprla, dasi ga je šele malo po-
prej zatvorila. Upala je, da ji tu
vsaj nekaj odleže, da ji pade
vsaj za hip neznosno breme s srca.
A vročina, ki je žarela z brez-
oblačnega neba, ki je puhtela iz
razgredete, žareče zemlje, je lila
težka in gosta skozi okno. Palila
je na žid, ki je nezna, že itak razgreda
ličica, a v novi teži ji je legala na
nemirno valoveče prsi.

Navzlic temu je obstala ob o-
knu. Naslonila se je ob žid in je
spet zastrmela v daljavo.

Izakovega doma, stoječega
ob cesti zunaj v predmestju, v
Kaniži, se je videlo daleč del po-
sirem Ptujskem polju. Rahela je
strmela pozorno in ob enem
vsa vznemirjena po tej ravni
krajini, oblit z drhtečim solnič-
nim ognjem.

Nekajkrat je zagledala oblak
prahu, ki se je v daljavi odtrgal
iz ravnine in se je pognal v viši-
no. Takoj se je razveseli: —
"Zdaj se pelje ata!" Širje je od-
prla oči, polne pričakovanja, ki
so jo že ščemele inbole na da-
pornega gledanja in ob palčje
vročine.

A kmalu je ugasnila v očeh
radost, v srcu pa je povprašal
dvigni: "Ali se je mogel tako na-
glo vrniti?" In glej, ko se je ob-
lak bližal, ko se je razčesnil in
razdelil, ter se je izvil iz njega
voznika, je z židom spoznala
povsem tuj voz.

"Ko bi se le danes srečno vr-
nil, le danes še!"

Gor po polju se je tedaj вра-
čal oče Izak — sam na vsem šir-
nem polju, sam v ognjeni peči o-
poldanskega solnca.

Mračen je sedel na voz, po-
greznen v nevesele misli. Kakor
A na spanje ni mogla niti misli-

že ob nekaterih prejšnjih prili-
kah, je spoznal danes spet, kako
ga ljudstvo sovraži. Opazil je
neprijazne oči mnogih voznikov,
s katerimi se je srečal dopoldne,
ko so šli v mesto, on dol na po-
lige. Malokdo je privzgnil klob-
uk. A kdor ga je, ga je z mrki-
m pogledom. Prijazne besede
mu ni privoščil nobeden. Kaj za-
mrmlj je ta, oni se potuhi in
pogledal v stran, udaril po ko-
njih, da so stopili hitreje. Kakor
bi bila njegova bližina okužena!

"Prokleti gojimi!" — Niso
mu tudi ušli sovražni, grozeči
pogledi ljudi, ko se je peljal
skozi vas proti vdovini hiši. Go-
tovo, vreti mora med ljudstvom.
Našuntal je pač kdo lahkoverni,
neuki narod proti njemu. In
vdova? Vedeti mora, da so vsi
na njeni strani, pripravljeni, da
se postavijo za njo. Sicer si ne bi
upala tako govoriti!

Razsrdil se je ob spominu,
kako sramotno ga je izgnala
priprosta ženska, beraška koča-
rica.

"A zdaj bo šele prav plačala!

In sicer takoj! Ako ne — gorje
ji!"

Konj, starec, ni več hitel. Sto-
pal je, kakor je sam hotel. Ni
mu bilo več do poskočnosti in
mladostne prenagljenosti. Tako
je počasi dremal po cesti.

Nenadoma se je vznemiril.
Dvignil je ušesi, pozorno poslu-
šal, nemirno pruhnil z njima,
spet napeto vlekel v nju daljne,
nejasne glasove. Bolj in bolj se
je vznemirjal. Širil je nozdrovi,
glasno pihal, zaobračal glavo,
kakor bi se hotel ogledati.

Tudi gospodar se je zdramil
iz lenega miru, iz otrplega sr-
du. Zbudit ga je nemir konjev in
židu, zamolko šumenje, ki se je
oglašalo za njim.

Dvignil se je nekajko v vozu,
da bi se ozrl. A komaj je okre-
nil glavo napol, je konj poskočil,
kakor poprej pod udarcem biče-

vim spodaj v vasi, ter se je spu-
stil v divji beg.

Tako je videl Izak le napol in
nejasno ogromen temen oblak,
ki je plaval nedaleč za njim, niz-
ko nad zemljo.

Kaj da je, ali se bliža nevita-
ta, dasi poprej ni bilo videti ne
enega oblaka na nebnu, ali kakvo
čudo se godi v zraku, o tem si
v prvih hipih ni bil na jasnom.
A ni še prihitek zbesnemu Aladinu
z vozom in z njim daleč, in že je
padala nanj, na voz in na konja
čudna, strašna toča.

"Kobilice!"

Prebledel je. V hipu so mu o-
živele v spominu grozote in stra-
hote, ki so jih povzročale po
Ptujskem polju in Slovenskih
goricah kobilice že neštetokrat.
Od roda do roda so si pripe-
vali o teh strahotah, kako da
so kobilice uničile polja in vino-
grade, zastrupile vodnjake in
potoke, se lotile ljudi in živali,
ter jih neusmiljeno uničile, če ni

prišla ob pravem času po-
streši.

In zdaj — glej, spet
strašne uničevalke!

(Dalje prihodnjih)

OLD PEOPLE'S WAY TO KEEP BREATH WHOLESALE

Halitosis (bad breath) quickly
to Listerine, safe antiseptic

deodorant

Either because of stomach disturbance
or the wearing of dentures may cause
halitosis. How to sweeten your breath

Try using Listerine every two or three days.

See how much more wholesome is